

Lieta Nr. C11**0895**15

S P R I E D U M S

Latvijas Republikas vārdā

Cēsīs 2015. gada 9. septembrī

Cēsu rajona tiesas

tiesnese A. Bērziņa

ar tiesas sēdes sekretāri L. Balceri

piedaloties advokātei I. Saatčianei

atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu – /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu un uzturlīdzekļu parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

2015. gada 28. maijā tiesā saņemts prasītājas /pers. A/ maza apmēra prasības pieteikums pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu un uzturlīdzekļu parāda piedziņu.

Prasītāja/pers. A/ (iepriekš uzvārds /uzvārds/) lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja /pers. B/ uzturlīdzekļus nepilngadīga bērna līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai EUR 90.00 mēnesī ik mēnesi līdz laikam, kad bērns pats spēs sevi apgādāt, bet ne mazāk par valsts noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru. Piedziņu lūdz uzsākt no 2015. gada 1. jūnija, lūdz nekavējošu tiesas sprieduma izpildi. Lūdz piedzīt no /pers. B/ uzturlīdzekļu parādu par laika periodu no 2014. gada 1. jūnija līdz 2015. gada 31. maijam EUR 840.00 apmērā. Lūdz piedzīt no /pers. B/ līdz sprieduma izpildei likumiskos 6% no simta gadā no kopējās uzturlīdzekļu parāda summas. Norādījusi, ka vēlas uzklausīšanu tiesas sēdē.

2015. gada 12. jūnijā saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} panta noteikumiem un pamatojoties uz 2015. gada 12. jūnija lēmumu par civillietas ierosināšanu, tiesnese nosūtīja atbildētājam prasības pieteikuma norakstu un paskaidrojuma veidlapu. Tiesā atbildētāja paskaidrojumi ir saņemti, norādot, ka prasību atzīst daļēji, piekrīt uzturlīdzekļu piedziņai ik mēnesi 90 EUR apmērā. Uzskata, ka uzturlīdzekļu parāds ir 180 EUR, jo meitu ir uzturējis no saviem līdzekļiem līdz 2015. gada 1. februārim. Paskaidrojumā norādīts, ka atbildētājs vēlas uzklausīšanu tiesas sēdē.

Civilprocesa likuma 250 ^{26}. pants nosaka, ka tiesa lietu iztiesā tiesas sēdē prasības tiesvedības kārtībā, ja to lūdz kāda no pusēm vai ja tiesa uzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē.

2015. gada 1. septembrī tiesā saņemti prasības pieteikuma precizējumi, kuros prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļu parādu EUR 930 par laiku no 2014. gada 1. jūlija līdz 2015. gada 31. augustam.

Prasītāja/pers. A/ tiesas sēdē prasību uzturēja spēkā. Norādīja, ka šķirot laulību vienojušies par to, ka atbildētājs maksās bērna uzturam minimālos uzturlīdzekļus, savu vienošanos izpildījis daļēji. Maksājumi saņemti neregulāri un nepietiekošā apmērā. Līdz lietas izskatīšanai atbildētājs vēl samaksājis EUR 90, tāpēc parāds sastāda EUR 840. Vēlas, lai tiesa nosaka bērna uzturam uzturlīdzekļus EUR 90 ik mēnesi, bet ne mazāk, kā to noteicis Ministru kabinets. Uzturlīdzekļu piedziņu vēlas no 2015. gada 1. septembra un šajā daļā lūdz tiesas sprieduma nekavējošu izpildi. Prasītāja lūdza piedzīt no atbildētāja ar lietas vešanu saistītos uzdevumus EUR 322.

Atbildētājs/pers. B/ uz tiesas sēdi nav ieradies, par neierašanās iemesliem tiesai nav paziņojis. Par tiesas sēdi paziņots likumā noteiktajā kārtībā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56. panta nosacījumiem, tiesas dokumentus fiziskajai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses, bet gadījumos, kad deklarācijā norādīta papildu adrese,

— pēc papildu adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, deklarācijā norādītajā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu. Ja atbildētājam nav deklarētās dzīvesvietas adreses un viņš nav norādījis savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu, tiesas dokumentus nosūta uz lietas dalībnieka saskaņā ar šā likuma 54.[1] panta pirmo daļu norādīto adresi.

Bet saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.[1] panta pirmās daļas 3. punkta nosacījumiem, ja tiesas dokumenti piegādāti šā likuma 56. pantā noteiktajā kārtībā, izņemot tā devītajā daļā paredzēto gadījumu, uzskatāms, ka personai ir paziņots par tiesas sēdes vai procesuālās darbības laiku un vietu vai par attiecīgā dokumenta saturu un tiesas dokumenti ir izsniegti, septītajā dienā no nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar pasta sūtījumu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56. panta otrajā un piektajā daļā noteikto kārtību, tiesas pavēste par lietas izskatīšanu ierakstītā vēstulē nosūtīta uz atbildētāja deklarēto adresi 11. 08. 2015.

Tiesa atzīst, ka lietu var izskatīt bez atbildētāja /pers. B/ piedalīšanās tiesas sēdē.

Motīvu daļa

Tiesa, uzklausījusi prasītāju, novērtējusi rakstveida pierādījumus un apsvērusi prasības pieteikumā norādītos argumentus, tiesa atzīst, ka prasība par uzturlīdzekļu piedziņu ir pamatota un apmierināma pamatojoties uz Civillikuma 179. pantu, kas nosaka, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu un šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt, pie tam pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem.

Novērtējusi rakstveida pierādījumus, uzklausījusi prasītāju un apsvērusi prasības pieteikumā norādītos argumentus, tiesa atzīst, ka prasība par uzturlīdzekļu parāda piedziņu ir pamatota un apmierināma, saskaņā ar Civillikuma 179. un 1587. pantu.

Saskaņā ar Civillikuma 1587. pantu: „tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.”

Ar prasības pieteikuma pievienoto 2014. gada 9. aprīļa Vienošanos (lietas 7. lapa), prasītāja ir pierādījusi atbildētāja parādsaistību esamību un parāda apmēru.

Tiesa novērtē to, ka atbildētājs celto prasību daļā par uzturlīdzekļu parāda piedziņu atzinis daļēji EUR 180 apmērā, bet pierādījumus, tam, ka uzturējis meitu no saviem līdzekļiem līdz 2015. gada 1. februārim tiesai nav iesniedzis.

Ar prasības pieteikumam pievienoto dzimšanas apliecības kopiju (lietas 8.lapa), apstiprinās, ka atbildētājs /pers. B/ ir tēvs nepilngadīgajai /pers. C/, dzimušai /datums/, bet prasītāja /pers. A/ (pašlaik uzvārds /uzvārds/) ir bērna māte.

No prasības pieteikuma secināms, ka nepilngadīgā bērna dzīvesvieta ir pie mātes /pers. A/, līdz ar to prasītājai ir tiesības prasīt no otra vecāka uzturlīdzekļus viņas ikdienas aizgādībā esošā bērna uzturam.

Prasītāja lūgusi piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus bērna uzturam valdības noteiktajā minimālajā apmērā, tādēļ tiesa uzskata, ka nav vērtējams pušu mantas stāvoklis, jo minimālais uzturlīdzekļu apmērs katram vecākam ir jānodrošina katru mēnesi katram savam bērnam neatkarīgi no mantas stāvokļa, un to nosaka Civillikuma 179. panta piektā daļa.

Civillikuma 179. panta piektā daļa paredz, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu. Šis apmērs noteikts ar Ministru kabineta noteikumiem Nr. 37 (15. 01. 2013.), kuros minimālais maksājamais uzturlīdzekļu apmērs noteikts procentos no minimālās darba algas valstī. Tā kā prasītāja to lūgusi prasības pieteikumā, tiesas spriedumā nosakāms, ka no /pers. B/ piedzenamo uzturlīdzekļu apmērs nedrīkst būt mazāks par valsts noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru.

Tiesa atzīst, ka prasība apmierināma un no atbildētāja prasītājas labā piedzenami uzturlīdzekļi līdzekļi nepilngadīgā bērna /pers. C/ uzturam EUR 90.00 mēnesī.

Uzturlīdzekļi tiesas noteiktajā apmērā atbilstoši judikatūrai, kas izveidojusies attiecībā uz Civillikuma normas par vecāku pienākumu gādāt par bērnu uzturēšanu tulkojumu (skat. Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2007. gada 29. augusta spriedumu lietā Nr. SKC-556), piedzenami no 2015. gada 28. maija, kad tiesā celta prasība par uzturlīdzekļu piedziņu, jo ar prasības celšanas brīdi prasītāja /pers. A/ (pašlaik uzvārds „/uzvārds/”), saskaņā ar Civilprocesa likuma 1. pantu, uzsākusi savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju. Uzturlīdzekļu piedziņas sākums nosakāms no 2015. gada 1. septembra, kā to tiesas sēdē lūdza prasītāja, bet uzturlīdzekļu maksāšanas pienākums nosakāms līdz laikam, kad bērns pats spēs sevi apgādāt, jo to paredz Civillikuma 179. pants.

Tiesas spriedums par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties, jo to ir lūgusi prasītāja (Civilprocesa likuma 205. pants).

Apmierinot prasītājas prasību par uzturlīdzekļu piedziņu, no atbildētāja valsts ienākumos atbilstoši Civilprocesa likuma 42. pantam, piedzenama valsts nodeva EUR 162, kura aprēķināta no gada uzturlīdzekļu summas EUR 1080.00, atbilstoši Civilprocesa likuma 35. pantam un saskaņā ar šā likuma 34. pantu redakcijā, kas ir spēkā no 2013. gada 1. janvāra, kā arī ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par prasības pieteikuma un tiesas pavēstu nosūtīšanu EUR 5.21. Apmierinot prasību par uzturlīdzekļu parāda EUR 840 piedziņu valsts nodeva saskaņā ar Civilprocesa likuma 34. pantu nosakāma 15 % apmērā no prasības summas un ir EUR 126.

Saskaņā Civilprocesa likuma 44. panta ceturto daļu no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami izdevumi advokāta palīdzības samaksai 50 procentu apmērā no faktiskajiem izdevumiem EUR 322.

Atbildētājam dodams termiņš tiesas sprieduma labprātīgai izpildei daļā par valsts nodevas, uzturlīdzekļu parāda, tiesāšanās izdevumu un ar lietas vešanu saistīto izdevumu samaksu–10 dienas pēc tiesas sprieduma stāšanās likumīgā spēkā, atbilstoši Civilprocesa likuma 204.^{1}pantam.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 97. un 250^{27}. pantu, tiesa

n o s p r i e d a :

/pers. A/ maza apmēra prasību pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu un uzturlīdzekļu parāda piedziņu apmierināt pilnībā.

Piedzīt no /pers. B/ par labu /pers. A/ meitas /pers. C/, dzimušas /datums/, personas kods /personas kods/, uzturam EUR 90.00 (deviņdesmit *euro*) ik mēnesi līdz laikam kad bērns pats spēs sevi apgādāt, nosakot, ka piedzenamo uzturlīdzekļu apmērs no /pers. B/ nedrīkst būt mazāks par valsts noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru.

Piedziņu uzsākt no 2015. gada 1. septembra. Šajā daļā tiesas spriedumu izpildīt nekavējoties.

Piedzīt no /pers. B/ par labu /pers. A/ uzturlīdzekļu parādu EUR 840.00 (astoņsimt četrdesmit *euro*) par laika periodu no 2014. gada 1. jūlija līdz 2015. gada 31. augustam.

Piedzīt no /pers. B/ valsts ienākumos valsts nodevu EUR 288 (divsimt astoņdesmit astoņi *euro*) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 5.21 (pieci *euro* un 21 cents), nosakot termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Piedzīt no /pers. B/ par labu /pers. A/ ar lietas vešanu saistītos izdevumus 161 (simt sešdesmit viens *euro*), nosakot termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā Vidzemes apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Cēsu rajona tiesā.

Tiesnese